

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayşe ACAR BAŞARAN
Batman Milletvekili

Türkiye'de cezaevlerindeki hükümlü ve suç işledikleri iddiasıyla tutuklu kadın sayısı; toplam tutuklu ve hükümlü sayısının yaklaşık yüzde 3,4'ünü oluşturmaktadır. Ceza Tevkif Evi Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre Mart 2016'da tarihi itibarıyla kadın mahpus sayısı 6 bin 788'dir. Bununla birlikte yasal mevzuatta kadının cezaevindeki yaşayışına dair düzenlemeler söz konusu değildir. Sadece “gebe” kadın için bir takım düzenlemeler söz konusu ise de 0-6 yaş aralığında çocuk sahibi kadın için koruyucu hiçbir hüküm bulunmamaktadır.

Ankara Tabip Odası (ATO) İnsan Hakları Komisyonu'nun verilerine göre;

- 31 Aralık 2021 itibarıyla bin 941 tutuklu çocuk cezaevinde bulunmaktadır. 0-6 yaş arası çocuklar anneleriyle birlikte tutulurken, 12-18 yaş arası çocuklar ise kendi yargılama dosyalarından dolayı cezaevinde tutulmaktadır.

Cezaevindeki çocuklar kendi akranlarını görememekte, yaşlarına uygun eşya ve oyuncaklara erişememektedir. ATO'nun verilerine göre çocuklar sağlıklı beslenememektedir. Çünkü annelerinin ve diğer tutukluların yaşadığı tüm sorunları onlar da yaşamaktadır. Süte, mamaya, sağlıklı bir çocuk bezine erişim yoktur. Çocuklar protein değeri olan yiyeceklere ulaşamamakta, sağlıklı ve dengeli beslenememektedir. Bu koşullarda çocukların sağlıklı bir ruh sağlığının olabilme imkânının az olduğu dile getirilmektedir.

Beslenmeden çocukluk hastalıklarına, çocukların motor gelişimleri ve diğer gelişim aşamaları için cezaevlerinde uygun koşullar sağlanmamaktadır. Üstelik Türkiye cezaevlerinde bu öznel durum ayrı bir değerlendirme ve uygulamaya dahi tabi tutulmamakta; küçücük çocuklar ek bir yatak dahi verilmediğinden yere serili bir döşekte anneleriyle yerde yatmaktadır. Çocuklar koğuşlarda mahpus hayatı sürmektedirler. Cezaevinde geçen çocukluk döneminin pek çok sakıncası mevcut olup, 6 yaşında cezaevinden çıkmak durumunda olan bu çocukların yeniden cezaevine girme isteği içerisinde oldukları uzmanlar tarafından ifade edilmektedir.

Çocuk Hakları Sözleşmesi ve hukukun temel ilkeleri gereği “çocuğun üstün yararı” esastır ve bu kriterlere göre çözüm üretilmesi aynı zamanda devletin önemli sorumluluklarından. Birçok ülke örneğinde çocukları 6 yaşına gelene kadar kadının cezasının ertelenmesi sağlanmıştır. İngiltere, Almanya, İspanya gibi ülkelerde de anne ve çocuğun kalacağı cezaevi koşulları çocuğun gelişimine uygun olarak dizayn edilmiş olup anne ile cezaevinde kalan çocukların psikolojik ve sosyal tüm gelişim aşamaları gözetilmektedir. Birçok Avrupa ülkesi cezaevlerinin çocuklar için uygun ortamlar olmadığını baz alarak ceza infaz sistemlerini düzenlemiştir.

Bu bağlamda;

1. 2022 Ocak ayı itibariyle Türkiye cezaevlerinde kalan kaç çocuk vardır? Bu çocukların yaş aralıkları kaçtır?
2. Çocuklardan kaç tutuklu, kaç hükümlüdür?
3. Tutuklu çocukların sayısının isnat edilen suçun tanımına göre dağılımı nedir?
4. Hükümlü çocukların sayısının işlediği suçun tanımına göre dağılımı nedir?
5. Türkiye’de çocukların kaldığı kaç tip cezaevi/egitim evi/ıslah kurumu vardır?
6. 2022 ocak ayı itibariyle Kaç hamile kadın vardır? Kaç kadının cezası ertelenmiştir?
7. 2022 ocak ayı itibariyle Kaç kadın çocuğu/çocukları ile birlikte kalmaktadır?
8. Cezaevlerinde 0-6 yaş grubu çocukların süte, mamaya, sağlıklı bir çocuk bezine erişemediğinden haberiniz var mıdır?
9. Çocukların protein değeri olan yiyeceklere ulaşamadığı, sağlıklı ve dengeli beslenemediği iddiaları doğru mudur? Bu konuda bir şey yapacak mısınız?
10. Kadınların çocukları ile birlikte kaldıkları cezaevleri çocukların yaşam şartlarına ve gelişim düzeylerine uygun mudur?
11. Anneleri ile birlikte kalan çocuklara ayrı yatak ve ayrı yorgan battaniye vs gibi uyku ihtiyaçları verilmekte midir? Çocuklar için beşik karyola gibi malzemeler temin edilmekte midir? Şayet verilmiyorsa bu çocuklar nerede uyumaktadır?
12. Çocukların sağlıklı gelişimini temin etmek için annelerin cezalarının ertelenmesine dönük bir çalışma yapılacak mıdır?
13. Çocukların ihtiyaçlarının düşünüldüğü bir ceza infaz sistemi düzenlemesi yapılacak mıdır?